

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722201893
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8722201893.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobkyne A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. C. XX/XX, XXX XX A. C., právne zastúpená: Mgr. Matúš Macko, advokát so sídlom Karpatská 704/10, 089 01 Svidník, IČO: 50 424 777, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 17Csp/51/2022 – 91 zo dňa 20.01.2023, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t.j. okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

P r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že :

I. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 1.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. P r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, podľa § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, podľa § 1 písm. a/ zákona č. 62/2003 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID – 19. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“).

3. Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že dospel k záveru, že žaloba v časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia je v základe dôvodná, a vo vzťahu k výške čiastočne dôvodná.

4. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad sp. zn. XXXX/X/XXXX bola úspešnou stranou sporu, keď sa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z. z. p. o. so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava, sp. zn. 73/07/16 z 27.02.2017. Rozhodcovským rozsudkom Stáleho arbitrážneho súdu, zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z. z. p. o. so sídlom Krížna 56, Bratislava sp. zn. 73/07/16 z 27.2.2017 tento súd vyhovel žalobe v celom rozsahu a žalobkyňu zaviazal na zaplatenie sumy 1.501,45 eur, zmluvnej pokuty vo výške 0,065% denne, úrokov z omeškania vo výške 0,275% ročne, nákladov na mimosúdne uplatnenie pohľadávky vo výške 95,94 eur a trov rozhodcovského konania 224,28 eur. Touto žalobou preto žalobkyňa napádala všetky výroky rozhodcovského rozsudku podľa § 45 ods. 1 písm. e), g), i), j) a l) zák. č. 335/2014 Z. z., teda neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, nesprávne zistený skutkový stav, rozhodnutie v rozpore so všeobecne záväznými predpismi na ochranu spotrebiteľa, ďalej že rozhodnutie ho zaväzuje na plnenie, ktoré je právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom a rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Stály rozhodcovský súd neskúmal, či vymáhaný nárok nie je založený na neprijateľnej zmluvnej podmienke. Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXX z 19.11.2012, ktorá bola podkladom rozhodnutia, obsahuje zmluvné podmienky, ktoré boli súdmi už opakovane vyhlásené za neprijateľné. Ide o zmluvnú podmienku uvedenú v bode 8.1 a 8.4.. Dohoda o poskytnutí služby podľa týchto bodov je zmluvná podmienka, ktorá nie je individuálne dojednaná. Žiadaný úver bol hneď po pripísaní na účet znížený o sumu uvedenú v tejto dohode. Spotrebiteľský úver neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., a to uvedenie adresy predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, neuvedenie termínu konečnej splatnosti úveru a výšku splátok, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c), f), k) cit. zákona, a preto sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Uvedená výška ročnej úrokovej sadzby 70,02% je neprimeraná a priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou 1 až 5 rokov boli v novembri 2012 vo výške 11,42% ročne. Teda úrok je tu viac ako šesťnásobne vyšší. Predmetom zrušenia rozhodcovského rozsudku bol spotrebiteľský spor, preto žalobkyňa má právo na primerané finančné zadostučinenia od toho, kto porušenie práva a povinnosti ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi spôsobil.

5. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadostučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinnosti ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.

6. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

7. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadostučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

8. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

9. K uplatneniu práva na primerané finančné zadostučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo

povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

10. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobkyňu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobkyni a ktorým žalobkyni spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti.

11. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností hrozil.

12. Žalobkyňa v konaní pred rozhodcovským súdom vo veci sp. zn. XX/XX/XX z 27.02.2017, v ktorom bol voči nej uplatnený nárok zo spotrebiteľskej zmluvy vo výške 1.501,45 eur s prísl., bola vystavená psychickému vypätiu, stavu právnej neistoty, keď jej hrozilo, že bude povinná uhradiť sumu, na zaplatenie ktorej ju zaviazal Stály arbitrážny súd. Žalobkyňa ako spotrebiteľka bola vystavovaná neprimeranému fyzickému a psychickému tlaku zo strany žalovaného, keď ju neustále obťažoval zamestnanec žalovaného s tým, že je povinná splácať poskytnutý úver. Samotná žalobkyňa potvrdila, že radšej splácala úver, i keď sa vystavila ťažkej životnej situácii, keď nemala dostatok finančných prostriedkov spolu so svojím manželom na zabezpečenie základných životných potrieb. Vo vzťahu k výške primeraného finančného zadosťučinenia súd sa nestotožnil s uplatnenou výšou primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.501,45 eur, ktorá suma bola totožná so sumou, vo vzťahu ku ktorej hrozilo žalobkyni, že bude na základe rozhodcovského rozsudku od nej vymáhaná.

13. Výška primeraného finančného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria a to intenzita, časové trvanie závadné konania, satisfakčná a sankčná funkcia. Zohľadňujúc tieto kritéria súd prvej inštancie za primerané finančné zadosťučinenie vzhľadom na všetky okolnosti prípadu považoval za primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.000,- eur. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, je satisfakciou za stav ohrozenia majetkovej sféry žalobkyne a jej manžela, satisfakciou za stav, ktorý v priebehu konania vedeného pred Stálym arbitrážnym súdom musela žalobkyňa znášať a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal. Iba vďaka združeniu na ochranu správ spotrebiteľa sa úspešne žalobkyňa domohla zrušenia rozhodcovského rozsudku.

14. V nadväznosti na uvedené súd prvej inštancie konštatoval, že primerané finančné zadosťučinenie je postačujúcou sankciou pre žalobkyňu zohľadňujúcou všetky okolnosti prípadu. Suma 1.501,45 eur ako finančné zadosťučinenie uplatnené žalobkyňou súd prvej inštancie považoval za absolútne neprimerané okolnostiam veci. Žalobkyňa neplnila žalovanému ani právnomu predchodcovi žalovaného sumu na základe rozhodcovského rozsudku vo výške 1.501,- eur s prísl.. Súd prvej inštancie nevidel ratio priznať ako primerané finančné zadosťučinenie celú sumu, ktorá hrozila žalobkyni, že bude zaviazaná na jej plnenie. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.501,45 eur, už podľa názoru súdu by malo znaky konania spotrebiteľa v snahe získať finančné prostriedky v neadekvátnej výške. I keď je spotrebiteľ slabšia strana sporu, ochrana formou primeraného finančného zadosťučinenia musí byť v súlade s princípom spravodlivosti.

15. V konaní žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, na ktorú súd v zmysle § 100 Občianskeho zákonníka prihladol a dospel k záveru, že nárok nie je premlčaný. Všeobecná premlčacia 3 ročná doba začala plynúť dňom právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn.

7Csr/2/2017 z 15.04.2019 dňa 03.07.2019, premlčacia doba by uplynula 03.07.2022. Žalobný návrh bol podaný 04.07.2022 o 16:18 hod. a však treba uviesť, bez ďalšieho by bolo možné nárok považovať za premlčaný. V zmysle § 1 písm. a) zákona č.62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícií a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona, t.j. od 25.03.2020 do 30. 03.2020 neplynú. V zmysle § 8 písm. a) predmetného zákona, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona od 19.01.2021 do 28. februára 2021 neplynú. Vzhľadom na dvojnásobné neplynutie premlčacej doby súd prvej inštancie dospel k jednoznačnému záveru, že nárok na uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie nie je premlčaný a možno ho žalobkyni priznať.

16. Na základe uvedených skutočností v súlade s citovanou právnou úpravou súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je uvedené v enunciate rozsudku a v prevyšujúcej časti nad rámec primeraného finančného zadostučinenia 1.000,- eur, súd prvej inštancie žalobu zamietol.

17. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, a úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, keď výška priznaného primeraného finančného zadostučinenia závisela výlučne na úvahe súdu. O výške trov konania rozhodne súd uznesením po právoplatnosti rozsudku.

18. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný, a to vo výrokoch I. a II. Citoval ust. § 1 zákona č. 62/2002 Z.z., s tým, že zmyslom citovaného zákonného ustanovenia je, aby nedošlo k premlčaniu práva v obdobiach, ktoré sú v tomto ustanovení uvedené. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 43CoCsp/16/2022 zo dňa 07.07.2022, z ktorého citoval, zároveň rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 24CoCsp/53/2022 zo dňa 28.09.2022, z ktorého tiež citoval. Žalovaný napadol rozsudok z toho dôvodu, že neobsahuje žiadne konkrétne vecné a preskúmateľné závery o výške zadostučinenia 1.000,- eur. Z napádaného rozsudku nevyplývajú ani skutkové dôvody ani právne posúdenie, ktoré by konkretizovali úvahu konajúceho súdu o primeranosti tejto sumy. Žalovaný nepopiera tú skutočnosť, že výška zadostučinenia v peniazoch je predmetom úvahy súdu. Súdna prax však konštantne k rozhodovaniu o finančnom zadostučinení vyžaduje, aby úvaha súdu sa opierala o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Upieranie voľnej úvahy sa podľa Najvyššieho súdu SR (sp.zn. 3Cdo/25/2019), nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu vymykajúcou sa akejkolvek kontrole. Možno priznávať neprimerané, či dokonca tak premrštené sumy, že by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa. Súd v napádanom rozsudku, ale žiadnym spôsobom nekonkretizoval ako dospel k sume 1.000,- eur. Následne poukázal žalovaný na rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Cdo/171/2005 zo dňa 27.04.2006, i na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove sp.zn. XXXX/XX/XXXX a konštatoval, že žalovaný v konaní namietal, že nárok čo do výšky nie je odôvodnený, preukázaný a nemá oporu ani v žiadnych konkrétnych skutočnostiach, ktoré by mohli takú sumu zdôvodniť. Zároveň citoval ust. § 220 ods. 2 CSP a citoval aj z Nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 736/16 bod 24. a 25. Ďalej citoval z Nálezu Ústavného súdu SR II. 675/2014 – 40, a konštatoval, že súd prvej inštancie primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom nevyvrátil argument žalovaného o tom, že žalovaný nárok je neprimeraný a nepodložený. Samotný súd v rozsudku neuviedol ako určil sumu 1.000,- eur. Preto navrhol, aby odvolací súd z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP, rozsudok v napadnutej časti zmenil a žalobu zamietol v celom rozsahu. Zároveň si žalovaný uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu, ktoré pozostávajú zo súdneho poplatku za odvolanie a trov právneho zastúpenia.

19. K odvolaniu žalovaného sa vyjadřila žalobkyňa. Na podporu správnosti aplikácie ustanovení zákona č. 62/2020 Z.z., dala do pozornosti uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 19CoCsp/28/2022 zo dňa 07.12.2022, z ktorého citovala, i uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. XXXXXXXX/XX/XXXX zo dňa 06.12.2022, z ktorého tiež citovala. V zmysle uvedeného posledným dňom na uplatnenie nároku žalobkyne na súde je 03.07.2022 po 76 dní pre neplynutie lehôt pre COVID – 19, teda od 27.03.2020 do 30.04.2020, t.j. 35 dní, a od 19.01.2021 do 28.02.2021, t.j. 41 dní = 17.09.2022. Keďže žaloba bola súdu doručená dňa 04.07.2022, tak je žalobkyňa toho názoru, že svoj nárok uplatnila na súde pred uplynutím premlčacej doby. Navyiac poukázala na skutočnosť, že deň 03.07.2022, pripadol na nedeľu, a teda

posledným dňom na podanie žaloby, odhladnuc od vyššie uvedeného by pripadol na 04.07.2022, t.j. deň kedy bola súdu doručená žaloba. Následne citovala ust. § 122 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Preto navrhla rozsudok v napadnutej časti potvrdiť a priznať jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

20. Ďalšie vyjadrenia do spisu predložené neboli.

21. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasledujúcich CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario, s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 06.03.2024 a zistil, že odvolanie žalovaného v napadnutej časti nie je dôvodné.

22. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

23. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym procesným postupom znemožňujúcim strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci i to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

24. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. že súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil odvolateľovi uskutočnenie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva odvolateľa na spravodlivý proces, odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

25. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 CSP písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony

a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdny sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. K námietke nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súdy hodnotia jednotlivé dôkazy z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

26. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (t. j. nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania vecí, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/23/2021 z 29.09.2021). Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

27. Vo veci bolo súdom prvej inštancie vykonané dokazovanie v dostatočnom rozsahu a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje a v ďalšom na neho odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Na zvýraznenie vecnej správnosti výrokov napadnutého rozhodnutia odvolací súd uvádza nasledovné.

28. Zásadnou otázkou, ktorú riešil súd prvej inštancie bola otázka premlčania nároku, pretože žalovaný vzniesol námietku premlčania. Súdy prvej inštancie aplikovali zákon č. 62/2022 Z.z., o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nákazlivej ľudskej choroby COVID – 19. Jeho závery odvolací súd uviedol vyššie. K tejto otázke však odvolací súd nepovažuje za potrebné sa bližšie vyjadrovať, keďže rozsudok Okresného súdu Poprad sp.zn. 7Csr/2/2017 – 70 zo dňa 15.04.2019 nadobudol právoplatnosť dňa 03.07.2019. Lehota na podanie žaloby o primerané finančné zadostučinenie, teda mala uplynúť dňa 03.07.2022. Žaloba o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.501,45 eur, bola podaná dňa 04.07.2022 o 16.18 hod., a dňa 04.07.2022 o 16.19 hod. bola úspešne doručená na súd prvej inštancie, dňa 03.07.2022 bola nedeľa, dňa 04.07.2022 bol pondelok.

29. Podľa ust. § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka, koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň.

30. Podľa ust. § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak posledný deň lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

31. Keďže posledný deň lehoty pripadol v danej veci na nedeľu, posledným dňom lehoty na podanie žaloby bol 04.07.2022. Žaloba bola podaná včas, preto námietka premlčania nie je dôvodná, tak ako to správne vyhodnotil súd prvej inštancie aj keď čiastočne z iných dôvodov.

32. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto

právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

33. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadostučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

34. Predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je teda úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

35. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadostučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

36. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadostučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinností žalobou proti dodávateľovi.

37. K uplatneniu práva na primerané finančné zadostučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

38. Tak ako už odvolací súd uviedol vyššie, v konaní nebolo sporné, že žalobkyňa v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad sp.zn. Csr/2/2017 bola úspešnou stranou sporu, keď sa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o., so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava, sp.zn. 73/07/16 zo dňa 27.02.2017. Predmetom zrušenia rozhodcovského rozsudku bol spotrebiteľský spor. Preto i odvolací súd má za to, že žalobkyňa má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto porušenie práva a povinností ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi spôsobil tak, ako to správne konštatoval súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia.

39. Odvolací súd nevidel dôvod vstupovať do úvahy súdu prvej inštancie, keď za primerané finančné zadostučinenie považoval sumu 1.000,- eur, pričom priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.501,45 eur, považoval súd prvej inštancie, že by mal znaky konania spotrebiteľa v snahe získať finančné prostriedky v neadekvátnej výške. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie na princíp spravodlivosti. Možno súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že priznané finančné

zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, je satisfakciou za stav ohrozenia majetkovej sféry žalobkyne, a jej manžela, satisfakciou za stav, kedy v priebehu konania vedeného pred Stálym arbitrážnym súdom musela žalobkyňa znášať a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý zámerne konal. Preto odvolací súd na rozdiel od žalovaného nepovažuje úvahu súdu prvej inštancie, čo do výšky primeraného finančného zadosťučinenia za svojvoľnú.

40. Súd prvej inštancie správne rozhodol vo veci samej v napadnutej časti, teda vo výroku I. Zároveň správne rozhodol vo výroku III. o trovách konania, keď priznal žalobkyni voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, a toto rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa bola vo veci úspešná, a rozhodnutie záviselo od úvahy súdu.

41. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, t.j. okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

42. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, a priznal úspešnej žalobkyni v odvolacom konaní nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

43. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).